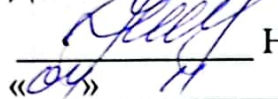

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 Національний авіаційний університет
 Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
 Кафедра філософії

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЛСК

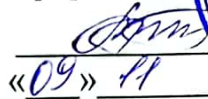

Наталія ЛАДОГУБЕЦЬ

«04» _____ 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ДОЛУХІН

«09» _____

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Філософія політичної комунікації»

Освітньо-професійна програма: «Філософія комунікації»

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність: 033 «Філософія»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	Л	ПР	ЛЗ	СР С	ДЗ / РГР / К	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	120/4,0	17	17	-	86		--	Диф. залік 1 с.

Індекс: НМ-8-033/22-3.3

СМЯ НАУ РП 12.01.10-01-2022

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Філософія політичної комунікації»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 8-12.01.10-01-2022

Стор. 2 із 13

Робочу програму навчальної дисципліни «Філософія політичної комунікації» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Філософія комунікації», навчальних та робочих навчальних планів НМ-8-033/22, РМ-8-033/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 033 «Філософія» освітньо-професійної програми «Філософія комунікації» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:
професор кафедри філософії
доцент кафедри філософії

Любов ДРОТЯНКО
Сергій ОРДЕНОВ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 033 «Філософія» освітньо-професійної програми «Філософія комунікації» – кафедри філософії, протокол № 9 від «23» 06 2022 р.

Гарант ОПП

Марія АБИСОВА

Завідувач кафедри

Любов ДРОТЯНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету ФЛСК, протокол № 9 від «06» 10 2022 р.

Голова НМРР

Анжеліка КОКАРОВА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія політичної комунікації»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 8-12.01.10-01-2022
		Стор. 3 із 13	

З М І С Т

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна...	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	5
2. Програма навчальної дисципліни.....	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	6
2.3. Тематичний план.....	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	10
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	11

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія політичної комунікації»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 8-12.01.10-01-2022
		Стор. 4 із 13	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Філософія політичної комунікації» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни «Філософія політичної комунікації»: входить до циклу дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти.

Метою викладання дисципліни є освоєння здобувачами вищої освіти основних концепцій, понять, методів світової філософії політичної комунікації, ретроспективи її становлення та генези в історико-культурному процесі, отримання вмінь їх самостійного застосування в безпосередній практичній та науковій діяльності, навичок орієнтації у надскладному світі політичної комунікації на основі вироблення сучасного науково-філософського світогляду. Філософська підготовка здобувачів вищої освіти є важливою складовою формування сучасного фахівця для оволодіння майбутньою професією

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння основними положеннями дисципліни;
- ознайомлення з основними історико-науковими, історико-філософськими та сучасними філософськими й науковими першоджерелами;
- засвоєння засобів філософського аналізу проблем політичного життя, суспільства та розвитку науки;
- розвиток вмінь та навичок самостійно обґрунтовувати, аргументувати та ілюструвати теоретичні положення конкретними прикладами, які пов'язані із професійною діяльністю магістрів філософії.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна:

- вміти реконструювати історичний поступ світової філософії, еволюцію філософських ідей і проблем з метою використання історико-філософської спадщини в осмисленні та розв'язанні власних дослідницьких проблем (ПРН3);
- пропонувати та обґрунтовувати нові підходи до розв'язання задач і проблем (ПРН4);
- критично осмислювати, аналізувати та оцінювати філософські тексти, застосовувати релевантні методи їх аналізу та інтерпретації (ПРН7);
- розуміти зв'язки філософії з іншими напрямками філософського дискурсу, інтелектуальними й гуманітарними практиками (ПРН8);

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія політичної комунікації»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 8-12.01.10-01-2022
		Стор. 5 із 13	

– ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності (ПРН9);

– брати участь у наукових дискусіях з філософії та міждисциплінарних проблем, обговореннях філософських питань з експертами з інших галузей знань (ПРН10);

– аналізувати, оцінювати і прогнозувати соціальні, політичні, економічні та культурні процеси із застосуванням фахових знань та спеціалізованих навичок розв'язання складних задач філософії (ПРН10);

– використовувати набуті знання в практиці європейської та євроатлантичної інтеграції України, зокрема проводити світоглядний аналіз та етико-ціннісну експертизу інтеграційних процесів (ПРН12).

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна:

– здатність на основі ґрунтовного знання філософії формувати самостійний стиль мислення, свою власну позицію;

– вміння застосовувати набуті знання при аналізі нагальних проблем сьогодення;

– здатність використовувати теоретичні знання в професійній діяльності;

– вміння самостійно аналізувати онтологічні, гносеологічні та методологічні проблеми;

– здатність чітко, послідовно й логічно грамотно будувати свої міркування та переконливо робити раціональні висновки;

– вміння логічно правильно поділяти, класифікувати, визначати поняття;

– здатність інтегрувати одержані знання для розвитку національної культури; гуманізму, демократії та особистого самовдосконалення.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Філософія політичної комунікації» взаємопов'язана з дисциплінами «Філософія правової комунікації», «Теоретичні засади філософії комунікації», «Філософія психології комунікації», «Методологія прикладних досліджень» та інші. Знання та вміння, отримані під час вивчення даної навчальної дисципліни, використовуються у подальшому при вивченні багатьох наступних дисциплін професійної підготовки здобувача вищої освіти спеціальності 033 «Філософія».

	Система менеджменту якості Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія політичної комунікації»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 8-12.01.10-01-2022
		Стор. 6 із 13	

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: навчального модуля № 1 «Класична та неklasична філософська рецепція політичної комунікації», навчального модуля № 2 «Посткласичні та постнекласичні філософські виміри політичної комунікації», кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль 1. «Класична та неklasична філософська рецепція політичної комунікації».

Інтегровані вимоги модуля № 1:

- знати зміст концепту «політична комунікація»,
- знати форми та засоби політичної комунікації, ключових політичних акторів, що взаємодіють один з одним у процесі комунікації різних рівнях політики;
- вміти розрізняти філософські підходи до аналізу політичної комунікації.

Тема 1. Філософський аналіз теоретичних засад та підходів до вивчення феномену політичної комунікації.

Сутність та функції політичної комунікації. Підходи до вивчення феномену політичної комунікації. Теоретичні засади політичної комунікації. Комунікація як форма реалізації політичного. Генезис концепції політичної комунікації в контексті трансформації картини світу і еволюції суспільно-політичної думки.

Тема 2. Політика – влада – держава: концептуальні виміри політичної комунікації від Античності до Відродження.

Поліс як форма політичного устрою. Формування полісного соціального простору та системи цінностей. Антична філософія політичної влади і державного управління. Специфіка політичної комунікації Античного періоду. Основні підходи до політичного устрою в епоху Середньовіччя. Формування універсалістського політичного дискурсу. Діалектика гуманізму Відродження та абсолютистської форми політичної влади.

Тема 3. Формування класичного філософсько-політичного дискурсу в епоху Модерну.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія політичної комунікації»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 8-12.01.10-01-2022
		Стор. 7 із 13	

Розуміння у Новий час політики як інституціонування соціального, а закону як регулятора суспільних відносин. Теорія суспільного договору. Формування комунікативної концепції представницької демократії. Механіцистські погляди на політику та демократичне державне управління. Модерна доктрина економізму як реалізації політичного дискурсу. Вплив гегельянства на класичну політичну філософію. Проективістсько-сцієнтична спрямованість політичного процесу і розвитку політичної системи. Марксистська школа та закріплення політекономії як провідної теоретико-методологічної установки дослідження політичних процесів. Ідеї прогресу і регресу у політичній сфері.

Тема 4. Некласичні виміри політичної комунікації.

Поява неklasичної філософії та її вплив на соціально-політичні галузі знань. Позитивістські погляди на соціальну систему та особливості політичної взаємодії. Філософія життя як заперечення класичної політичної філософії. Воля до життя та воля до влади. Феномен маси (натовп) в політичній комунікації. Поява ірраціоналістично-гуманістичного напрямку як передумови формування екзистенціальної філософії.

Модуль 2. «Посткласичні та постнекласичні філософські виміри політичної комунікації».

Інтегровані вимоги модуля № 2:

– орієнтуватися в різних течіях політичної філософії та методологічних парадигмах, методах філософських досліджень у ракурсі політичних інтересів та політичної комунікативної практики, різноманітні прояви форм політичних змін та політичної діяльності;

– вміти застосовувати наукові підходи, концепції та методи, вироблені в рамках дисципліни до дослідження конкретних теоретичних та практичних проблем.

Тема 1. Політична комунікація як форма політичного насилля і згоди.

Критична теорія сучасного (індустріального) суспільства та перосмислення раціоналістичного проекту Просвітництва (Франкфуртська критична школа). Розум як утилітарний інструмент здійснення політичної і економічної гегемонії (парадокси ідеології Просвітництва). Формування логоцентричного суб'єкт-об'єктного типу комунікації – «панування-підпорядкування». Репресивний характер суспільства (Х. Арендт, С. Московічі, Х. Ортега-і-Гассет). Теорія комунікативної дії Ю. Хабермаса як альтернативна модель соціо-політичної реальності.

Тема 2. Комунікативні засади соціо-політичного простору у посткласичних теоріях (М. Фуко, П. Бурдьє, П. Зімбраво, М. Ляйппе).

Спосіб реалізації політики у концепції соціального простору. Структура та форма соціального простору. Порядок розташування та типи взаємодії суб'єктів,

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія політичної комунікації»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РПІ 8-12.01.10-01-2022
		Стор. 8 із 13	

визначені їхніми позиціями у соціальному просторі. Соціальний простір як самоорганізована та саморегульована система. Соціально-психологічні аспекти формування установок. Політико-комунікативний простір як простір соціального впливу.

Тема 3. Семіотико-комунікативний підхід до політичного дискурсу.

Предметний світ життєдіяльності людини, соціальних інститутів і практик в семіотико-комунікативній концепції. Розгляд політичної реальності як складно-структурованої знакової системи, що лежить в основі політичної комунікації. Семіотичні об'єкти, знаки і символи політичної влади, символічний обмін і символічний капітал в структурах політичних комунікацій, знакові коди політичної культури, смислові значення політичних текстів і образів як знакових систем.

Тема 4. Інформатизація та глобалізація постмодерного політичного комунікативного простору.

Проблема зворотного зв'язку в сучасній політичній комунікації. Політичне управління і «політичний діалог» в системі політичної взаємодії. Глобалізація як інтегровані процеси уніфікації, інтеграції та інтенсифікації культури, політики та економіки. Гомогенізація світу й формування постмодерної свідомості, що містить у собі проекції глобального світу. Деконструктивний вплив постмодерної культури на соціальні засади суспільно-політичного дискурсу. Політика ідентичності. Конструювання «політики страху». Симуляція суспільного розвитку як атрибут глобальної моделі фінансового капіталізму.

2.3. Тематичний план

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб.(пр) заняття	СРС
		1 семестр			
Модуль № 1 «Класична та некласична філософська рецепція політичної комунікації»					
1.1	Філософський аналіз теоретичних засад та підходів до вивчення феномену політичної комунікації	12	2	2	8
1.2	Політика – влада – держава: концептуальні виміри політичної комунікації від Античності до Відродження	12	2	2	8
1.3	Формування класичного філософсько-політичного дискурсу в епоху Модерну.	11	2	1	8
1.4	Некласичні виміри політичної комунікації	10	2	2	6
	Політична комунікація та управління масами.	9	2	1	6
1.5	Модульна контрольна робота №1	7		1	6
Усього за модулем 1		61	10	9	42
Модуль № 2 «Посткласичні та постнекласичні філософські виміри політичної комунікації»					
2.1	Політична комунікація як форма політичного насилля і згоди.	12	2	2	8
2.2	Комунікативні засади соціо-політичного простору у посткласичних теоріях (М. Фуко, П. Бурдьє, П. Зімбрадо, М. Ляйппе).	14	2	2	10
2.3	Семіотико-комунікативний підхід до політичного дискурсу	12	2	2	8
2.4	Інформатизація та глобалізація постмодерного політичного комунікативного простору	12	1	1	10
2.5	Модульна контрольна робота № 2	9		1	8
Усього за модулем № 2		59	7	8	44
Усього за навчальною дисципліною		120	17	17	86

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія політичної комунікації»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 8-12.01.10-01-2022
		Стор. 10 із 13	

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: проблемна дискусія, мозкова атака, кейс-презентація тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Механізми узгодження інтересів у виробленні публічної політики в Україні : навчальний посібник / С. О. Телешун, В. В. Карлова, О. Г. Пухкал, І. В. Рейтерович, С. В. Ситник ; за заг. ред. С. О. Телешуна. Київ : НАДУ, 2019. 192 с.

3.2.2. Парсонс В. Публічна політика: вступ до теорії й практики аналізу політики / пер. з англ. О. Дем'янчука. Київ : Видавничий Дім «Києво-Могилянська академія». – 2006. – 550 с.

3.2.3. Практикум з філософії: Навч. посібник / Л.Г. Дротянко, О.А. Матюхіна та ін. – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2006. – 232 с.

3.2.4. Стратегічні комунікації для безпекових і державних інституцій : практичний посібник / [Л. Компанцева, О. Заруба, С. Череватий, О. Акульшин; за заг. ред. О. Давліканової, Л. Компанцевої]. – Київ: ТОВ «ВІСТКА», 2022. – 278 с.

3.2.5. Філософія: Підручник / За ред. Л.Г. Дротянко, В.І. Онопрієнко, О.А. Матюхіної. – К.: НАУ, 2014. – 720 с.

3.2.6. Філософія політичної комунікації: практикум / Орденов С.С., Клешня Г.М., Скиба І.П. – К.: НАУ, 2021. – 32 с.

3.2.7. Чаплай І. В. Державно-громадська комунікація як об'єкт наукового дослідження в Україні / І. В. Чаплай. — Одеса: КУПРІЄНКО СВ, 2018 — 386 с.

3.2.8. Штрамайер Г. Політика і мас-медіа [текст] / Пер. з нім. А. Орган. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 303 с.

Допоміжна література

3.2.9. Єрмоленко А.М. Комунікативна практична філософія. Підручник. – К. : Лібра, 1999. – 488 с.

3.2.10. Інноваційні підходи до розвитку управління / Загальна редакція д-ра екон. наук, професора Н.Е. Аванесової. – Харків: ФОП Мезіна В.В., 2022. – 652с

3.2.11. Політична енциклопедія / Редкол. : Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. – К. : Парламентське видавництво, 2012. – 808

3.1.12. Хабермас Ю. Комунікативна дія і дискурс – дві форми повсякденної комунікації, 2016. URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Habermas.html>

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.2. Репозитарій НАУ: <http://er.nau.edu.ua:8080/submit>

3.3.2. НТБ НАУ: <http://www.lib.nau.edu.ua/main>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем вищої освіти навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання			Денна форма навчання	
1 семестр					
Модуль № 1 «Класична та неklasична філософська рецепція політичної комунікації»			Модуль № 2 «Посткласичні та постнекласичні філософські виміри політичної комунікації»		
Вид навчальної роботи	бали		Вид навчальної роботи	бали	
Відповідь на практичному занятті (8 б. х 2)	16		Відповідь на практичному занятті (8 б. х 2)	16	
Експрес-контроль	20		Експрес-контроль	20	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 здобувач має набрати не менше 22 балів</i>			<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 здобувач має набрати не менше 22 балів</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	14		Виконання модульної контрольної роботи №2	14	
Усього за модулем №1	50		Усього за модулем №2	50	
Усього за модулями № 1, № 2				100	
Усього з дисципліни				100	

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія політичної комунікації»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 8-12.01.10-01-2022
		Стор. 12 із 13	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу вищої освіти, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем вищої освіти за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної модульної та контрольної рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатка до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	28.11.22	Керселева К.А.		

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ змін	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджен				
Узгоджен				